

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ &
ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

Αθήνα 18-3-2016

Αριθ. πρωτ. Δ.Γ1δ/ 6577

Ταχ. Δ/νση : Αριστοτέλους 17
Ταχ Κώδικας : 104 33
Πληροφορίες : Σ. Λαζαρίδου
Τηλέφωνο : 2132161352
FAX : 210 8821333

ΠΡΟΣ: ΟΛΕΣ ΤΙΣ Π.Ε. ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

**Α. Δ/ΝΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ &
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ**

**Β. Δ/ΝΣΕΙΣ ΠΕΡ/ΚΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ &
ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΕΔΡΕΣ ΤΟΥΣ**

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΘΕΜΑ: “ Υγειονομικός έλεγχος επιχειρήσεων εμφιάλωσης νερού ”

- ΣΧΕΤ: α)** Η Α1β/ 4841/79 Υγ. Δ. “ Περί ποιότητας εμφιαλωμένων νερών” όπως τροποποιήθηκε και ισχύει
β) Η Υ2/2600/2001 “ Ποιότητα νερού ανθρώπινης κατανάλωσης ”, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει
γ) Η ΔΥΓ2/124980/30-9-2009 εγκύκλιός μας
δ) Το 13150 /25-1-2016 έγγραφό της Δ/νσης Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας Χανίων

Με αφορμή το σχετικό (δ) έγγραφο, αναφορικά με υγειονομικό έλεγχο επιχειρήσεων εμφιάλωσης νερού, σας υπενθυμίζουμε τα εξής:

Η παρακολούθηση της ποιότητας των εμφιαλωμένων νερών επιτυγχάνεται με περιοδικούς ελέγχους που διενεργούν οι αρμόδιες αρχές, τόσο στις επιχειρήσεις εμφιάλωσης νερού, όσο και στο εμπόριο.

A. Επιχειρήσεις εμφιάλωσης νερού

Ο επιτόπιος έλεγχος που διενεργείται στις επιχειρήσεις εμφιάλωσης νερού, έγκειται :

- σε υγειονομικό έλεγχο που περιλαμβάνει την πηγή υδροληψίας, τις εγκαταστάσεις εμφιάλωσης, την παραγωγική διαδικασία, τις εγκαταστάσεις αποθήκευσης, το προσωπικό, τους χώρους υγιεινής, την τήρηση στοιχείων, τις σχετικές άδειες και
- σε παράλληλες δειγματοληψίες στην πηγή υδροληψίας, σε όλα τα στάδια παραγωγής, σε έτοιμο προϊόν από την αποθήκη, για μικροβιολογικό και φυσικοχημικό έλεγχο. Οι παράμετροι που εξετάζονται, καθώς και τα ανώτατα παραδεκτά όρια που πρέπει να ισχύουν αναφέρονται στα άρθρα 14 και 15 της (α) σχετικής.

Ειδικότερα για την παράμετρο του αριθμού αποικιών των κοινών αερόβιων μικροβίων στους 22° C και 37° C επισημαίνεται ότι :

✓ Ο αριθμός των αποικιών των κοινών αερόβιων μικροβίων στους 22° C και 37° C αμέσως μετά την εμφιάλωση θα πρέπει να είναι **ουσιαστικά ο ίδιος** με τον αριθμό των αποικιών του νερού **πριν την εμφιάλωση** (άρθρο 15 παρ 2^α) της (α) σχετικής. Ο αριθμός αυτός καθορίζεται στο παράρτημα Ι Μέρος Α της (β) σχετικής (για το νερό που πωλείται σε φιάλες ή δοχεία) .

✓ Ακολουθώντας τις γενικές αρχές συντήρησης των δειγμάτων, οι τιμές της ανώτατης παραδεκτής συγκέντρωσης των κοινών αερόβιων μικροβίων στους 22° C και 37° C, θα πρέπει να μετρώνται **μέσα στις 12 ώρες που ακολουθούν την συσκευασία**, ενώ το νερό των δειγμάτων θα διατηρείται σε μια σταθερή θερμοκρασία κατά τη διάρκεια αυτή των 12 ωρών (γ σχετική εγκύκλιος).

B. Αποτελέσματα αναλύσεων

1. Σε περίπτωση που τα αποτελέσματα αναλύσεων των δειγμάτων που ελήφθησαν τόσο από τον επιτόπιο έλεγχο στο χώρο εμφιάλωσης, όσο και από το εμπόριο, δεν πληρούν τους όρους και τις προϋποθέσεις της (α) σχετικής νομοθεσίας, σύμφωνα με το άρθρο 17 παρ 1 :

- χαρακτηρίζονται **ανάλογα των φυσικών, χημικών και μικροβιολογικών χαρακτήρων** σε **ακατάλληλα νερά**, και σε **μολυσμένα και επικίνδυνα νερά**.
- Οι παραπάνω χαρακτηρισμοί, ισχύουν για **μεμονωμένα** και για **πολλαπλά δείγματα**.

2. Σύμφωνα με την παρ. 2 του προαναφερόμενου άρθρου, προκειμένου οι παραπάνω χαρακτηρισμοί χρησιμοποιηθούν για τη **λήψη μέτρων** και την **επιβολή κυρώσεων**, που θα αφορούν τη **δέσμευση** ή και την **καταστροφή ολόκληρης σειρά παραγωγής** και γενικώς την **ακαταλληλότητα** του εργοστασίου, **θα πρέπει να διενεργείται από την αρμόδια υγειονομική αρχή** επιτόπιος έλεγχος στο χώρο εμφιάλωσης, και να **ελέγχονται 10 τουλάχιστον δείγματα της ίδιας σειράς παραγωγής**.

Τέλος παρακαλούμε για την πιστή εφαρμογή των προαναφερόμενων, προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι η ποιότητα των εμφιαλωμένων νερών που διατίθεται στους καταναλωτές πληροί τους όρους και τις προϋποθέσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και κατέπεκταση προστατεύεται και διασφαλίζεται η Δημόσια Υγεία.

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Περιφέρεια Κρήτης

Γρ. Περιφερειάρχη

2. Σ.Ε.Υ.Υ.Π

Πειραιώς 205

118 53 ΑΘΗΝΑ

3. Ε.Σ.Δ.Υ

Α) Εδρα Μικροβιολογίας & Ανοσοβιολογίας

Β) Εδρα Υγειονομικής Μηχανικής

Λ. Αλεξάνδρας 196

115 21 ΑΘΗΝΑ

4. ΚΕΕΛΠΝΟ - ΚΕΔΥ

Α. Φλέμινγκ 34, 166 72 ΒΑΡΗ ΑΤΤΙΚΗΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΑΣΚΟΖΟΣ

5. Γ.Χ.Κ.

Τσόχα 16
115 21 ΑΘΗΝΑ

6. Περιφερειακό Εργαστήριο Δημόσιας Υγείας Θεσσαλίας

Παπακυριαζή 22, 41221 ΛΑΡΙΣΑ

7. Περιφερειακό Εργαστήριο Δημόσιας Υγείας Ανατ. Μακεδονίας & Θράκης

Ανδρονίκου 36 & Μητροπούλου , 68100 ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ

8. Περιφερειακό Εργαστήριο Δημόσιας Υγείας Κρήτης

Σταυράκια – Βούτες, ΤΚ 711 10 , Ηράκλειο.

9. Περιφερειακό Εργαστήριο Δημόσιας Υγείας Κεντρικής Μακεδονίας

Εξοχή Θεσσαλονίκης 570 10

10. Περιφερειακό Εργαστήριο Δημόσιας Υγείας Ηπείρου

Μ. Κοτοπούλη 72 & Καλπακίου,
ΤΚ 454 45, Αμπελόκηποι, Ιωάννινα

11. Περιφερειακό Εργαστήριο Δημόσιας Υγείας Νοτίου Αιγαίου

Αγ. Απόστολοι, ΤΚ 85 100, Ρόδος

12. Πανεπιστήμιο Πατρών

Ιατρική Σχολή
Εργαστήριο Υγιεινής
Μον. Περ/κής Μικροβιολογίας
26504 Ρίο Πάτρα

13. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσ/νίκης

Σχολή Επιστημών Υγείας- Ιατρικό Τμήμα
Εργαστήριο Υγιεινής
54124 ΘΕΣ/ΝΙΚΗ

14. Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Εργαστήριο Υγιεινής Ιατρικής Σχολής
451 10 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γρ. Υπουργού
2. Γρ. Γεν. Γραμματέα Δημόσιας Υγείας
3. Γρ. Προϊσταμένης Γεν. Δ/σης
Δημόσιας Υγείας & Υπηρεσιών Υγείας
4. Δ/ση Δημόσιας Υγείας
Τμήμα Υγιεινής Περιβάλλοντος